

Ֆէլէրին իրֆասնա օլտուգճա թէճրեպէ-
լէրի՝ միւսէլլէմ վէ մուստատագ օլմասը
քէյֆիլէթի տիրւ իւսթախանէ կիպի պիր
միւնէսիսի մուհիմէսէ, թապիպ, ճէրրա՛,
էճգաճը, միւտիր, խասթա պագան վէ
սաիրէ, հէր քիմ օլուրսա օլտուն, բասթ
կէլա քիմնէլէթանէ ինթիխապ օլունմումալը
տըր։ Թապիպ վէ ճէրրա՛ն, թանըլմը
թէճրեպէսի, սէնասթընճա մէհարէթ
վէ էլլիլէթի. միւտիրին մէրամէթի, ին-
սաթի, ումուր աշխալըը վէ անճաղ պա-
զէն եէրինէ կէօրէ չիտաթի պուլունմասը.
խասթա պագանըն, օ իշէ ազ չօգ ես-
րարլըը վէ էլվէճէ ալըըզլըը օլմասը
լազըմ տըր։ իւսթախանէսէ էն քիւչիւք
պիր մէմուր պիլէ վաղիֆէշինաս վէ խա-
թըրշինաս օլմալը տըր։

Ս. Յակոբ կիպի պիր խասթախանէ, քի
Պէյօղունուն թա մէրքէզինսէ, վէ էն գի-
ետաթ հալաւար պիր մէվգիսէ պուլունու-
եօր, վէ սայէնի Շահանէսէ էթ վէ էթմէք
թաքինաթը, խալլիճէ վարիտաթը զայրը
մէնգուլէսի վար տըր, վէ համիլէթմէնտա-
նը ճէմաթըն իեանէլէրլլէ զայրըմագ-
տա տըր, պէօլէ պիր խասթախանէ՝ հա-
գըզէթէն չէրիմիլին էն մուհիմ վէ էն
մուսթազաթ խասթախանէլէրինէ գարշը
ղըպթէպալնը պիր հոլէ գունուպիլիլը, վէ
էկէրլի պիր զէման տիւշիւնիւլտիւկիւ կի-
պի, օրասընր maison de santé չէթլինէ
վազ իլէ, պալէստէ եալարըըմըզ վէճէ
իւզլի, իւճրէթիլ խասթախար գապուլ իլթ-
մէք վէ պու եիւզլին խասթախանէլէ եէ-
նի պաշտան մէնպըը վարիտաթ թէէսիս
իլլէմէք մագէստիլլէ, ճիվար էպիլէտէն
պիր գաշը, մուսթազաթ թէէլիւլաթ
խասթախանէլէ, բապթ խիլիլը, վէ չէրի-
միլ էն մասրուֆ թապիպ վէ ճէրրա՛լարը
ճէլպ օլունուր վէ խասթախանէ, էրքէք
եախստ գաղընլարտան միւրէքքէպ օլա-
րագ, սուէթը միւքէմիլէսէ թէէլիլ գը-
լընըր իսէ, օրասը սահիլէն պէօլիւք վէ
մուհիմ պիր խասթախանէ չէթի պարագ,
միլքիմիլէ վէ միլլէթիմիլլէ, վէ օրասընը
խասթախանէ մէմուր օլան Հոգալարըմը
լարա չէրէֆ կէթիլիլը։

Պունըր, էօլլէ բրօթէլէր տիր քի, վա-
գաա իլք նագարտա իճրասը միւշքիլ կէօ-
րիւնիւր իսէ սէ, իմքեսանըզ տէլլէ տիր,
վէ էկէրլի եէնի Հոգալարըմը իւրն, պուն-
լարա ճիտսէն էէնմիլլէթ վէրիպ, գուվլէ-
սէն Ֆիլիլէ կէթիլիլլէ թէէլպիլիս իսէր
իսէ, գարշընընտա վասի պիր մէյտանը
իճրասթ պուլունու օլուր, վէ պու իճրասթ
սայէսիստէ, Ս. Յակոբ խասթախանէսի
թարիթիստէ մուհիմ պիր եէր իշալ իլթ-
միլ պուլունուր։

Ս. Յակոբ խասթախանէսի մէրպուլթ
օլան ֆուգարախանէ հոգքընտա տալի
տիկէր պիր մէգալէմիլլէ պահ իտէճէլլէ։

ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՈՒՆՆԵՐ ՈՒ ԵԿԵՂԵՑԻ

(Շարունակութիւն և վերջ)

Ինչպէս ըսինք, սոյն երեք կարգի բաժ-
նուած աւանդութիւններն մի միայն Աս-
տուածայինն է որ իր մէջ հաւատքի վե-
րաբերեալ նիւթ կը պարունակէ, որովհե-
տեւ Էնդ՛՛՛ Ս. Ժողովները նոր յայտնու-
թիւն մը հաւանդեցին Եկեղեցւոյ, այլ քն-
նելով Աստուածաշունչ գրքերն ու աւան-
դութիւնները, անոնցմէ կանոններ միայն
սահմանեցին։ Կաթողիկէ Առաքելական
Եկեղեցին՝ ահա այս հիման վրայ հառ-
տատուած, հաւատքի վերաբերեալ այն
նիւթներուն միայն աստուածային հաւատ-
քով կը հաւատայ ու այն վարդապետու-
թիւններուն միայն կը հետեւի՝ որոնք որ
Քրիստոսի աւանդուած ու առաքելային-
րու ու անոնց յաջորդներուն ձեռքով փո-
խանցուած են Եկեղեցւոյ. հետեւաբար,
հաւատարմներու մէջ մտցուած նորու-
թիւն մը՝ քաջայայտ նշան է հերետիկո-
սութեան։

Եկեղեցի ըսելով կ'իմանանք ժողով կամ
ժողովուրդ միբանալ հաւատացեալներու,
կամ ըստ Ս. Կիպրիանոսի՝ «ժողովուրդ՝
ընդ քահանայի միւսերեալ, և հօտ՝ ընդ
հովուի միակցեալ», (Թուղթ ԿԹ. 1)։ Այս-
պէս ուրեմն Եկեղեցին երկու մտքով կըր-
նայ ըմբռնուիլ. Ընդարձակագոյն ու Սեղ-
մալ։ Երբ ընդարձակագոյն մտքով առ-
նուի, կ'իմանանք հաւատացեալներու այն
բազմութիւնը՝ որոնք միեւնոյն Առաքելա-
կան վարդապետութիւնը կը դաւանին ու
կը հպատակին Եկեղեցւոյ իրաւաբանու-
թեան. իսկ երբ սեղմեալ մտքով առնուի՝
կ'իմանանք եպիսկոպոսներու այն խումբը՝
զոր Քրիստոս հաստատած է իբրեւ «աիւն
ու հաստատութիւն ճշմարտութեան», (Ա.
Տիմ. Գ. 15), մինչեւ ի կատարած աշ-
խարհի ուսուցանելու, հովուելու ու կա-
ռավարելու իր հաւատացեալ ժողովուրդը
ընկելով. «միպէս առաքեաց զիս Հայր, և
ես առաքեմ զձեզ։ Գնացէ՛ք աշտուհետեւ
աշակերտեցէ՛ք զամենայն հեթանոս...
Ուսուցէ՛ք նոցա պահել զամենայն՝ որ ինչ
պատուիրեցի ձեզ։ Եւ ահա ես իսկ ես ընդ-
ձեզ եմ դամնային աւուրս մինչեւ ի կա-
տարած աշխարհի», (Մատթ. ԻԸ. 18, 19,
20)։

Եպիսկոպոսներու այս խումբին՝ (որ Ու-
սուցանող Եկեղեցի անունն ալ կուտան)
ուսուցանելու, հովուելու ու կառավարե-
լու, օրէնքներ դնելու ու վճռելու բա-
ցարձակ իշխանութիւնը՝ որ Քրիստոսի
Համբարձմանէ տասն օր ետքը գործադ-
րուիլ սկսաւ, ապագային ջուրն ինչպիսի,
Եկեղեցին չպիտի կրնար գօրել և ոչ իսկ
Ս. Գրոց ու Աւանդութեան բոլորովին ան-
գէտ ուսմիլ մը՝ ծայր սատիճան մէջ հե-
րետիկոսութիւնը հերքել. և կամ Ս. Գրոց
ամենապարզ մէկ նախադասութիւնը ան-
սխալ կերպով մեկնել ու լուծել՝ եթէ Քր-
իստոս՝ Իր ու Հոգւոյն Սրբոյ յաւիտենա-
կան ընթերակալութիւնը խտտացած չլի-
նէր անոր. (Մատթ. ԻԸ. 20։ Յովհ. ԺԳ.
16, 17, 26), որովհետեւ Եկեղեցին (եպիս-
կոպոսներու ժողովն) ալ իբրեւ մարդ, իբ-
րեւ հողեղէն տկար արարած մը, ինչպէս ա-
մէն ատեն ու առանձին, նոյնպէս ալ Տիե-
զերական ժողովքով մը հաւատքի վերա-
բերեալ խնդրի մը որոշելու, կամ Աքրոսի,
Լուսերի ու Կալվլինի նմաններուն հերե-
տիկոսութիւնները հերքելու պարագային
իսկ, սխալելով պիտի մոլորէր Քրիստոսի
իրեն սովորեցուցած ճշմարտութեանն ու,
«Ի մի բան, յոյովակի կան բազում ի-
մասաք, զի Աստուածային են վարդապե-
տութիւնք, և ո՛չ մարդկային»։ (Ոսկեք.
ի վերայ Ծնն. Ճառ Լէյ)։ Մինչդեռ այժմ
Քրիստոսի ու Հոգւոյն Սրբոյ յաւիտենա-
կան ընթերակալութեանը շնորհիւ, Եկե-
ղեցին աշխարհի առջեւ կը ներկայանայ
իբրեւ Սիւն ու Հաստատութիւն ճշմար-
տութեան՝ որուն անխաթակելով Ս. Գրքերը
նարեկացին կ'ըսէ. «Իբրեւ զլեռն յա-
ւանական անհարուածելի է ի դիմաճար-
տից, ըմբռնէ գոգեւորս իբրեւ գնաւարա-
ւորութիւն մեծին արուեստի. անմեղ ու
անվրիպութիւն՝ ըստ Քրիստոսի հետոցն
ընթանայ»։ Իսկ Ս. Գրքերը Լուսաւորիչ,
այս մասին աւելի վսեմ ու աւելի բարձր
գաղափարով մը սողգորուած, անհարուա-
ծելի յաւանական լեռներէն իսկ շատ ա-
ւելի վեր, մինչեւ զենիթ կը բարձրացնէ
Եկեղեցւոյ Աստուածային այս պաշտօնն ու
իշխանութիւնը ըսելով. «Իսկ զԱւետարա-
նին գործակիցն՝ գլխաւորապէս սուրբ և
զպաշտօնեայ Եկեղեցւոյ՝ որք սպասաւորք
են արութեանցն հրէշտակային կարգաւո-
րութեանն, ո՛չ վարկաբարձի համարեա-
ցուք. այլ որպէս յԱստուծոյ կարգեալք
ի փրկութիւն հաւատացեալ ժողովրդեանն
Աստուծոյ։ Զի դատաջնորդս եկեղեցւոյ ի
տեղի սուրբալիցի կարգեաց Քրիստոս քա-
րոզն և տալց։ «Որ զձեզ ընդունի՛ զիս
ընդունի, որ զձեզ անորոշի՛ զիս անարգէ՛»
(Մատթ. Ժ. 40։ Դուկ. Ժ. 16)։ Եւ
դարձեալ ասէ. «Զոր կապիցէ՛ք յերկրի,
եղիցի կապեալ յերկնս, և զոր արձակե-
ցէ՛ք յերկրի, եղիցի արձակեալ յերկնս»։
(Մատթ. ԺԸ. 18։ Յովհ. Ի. 23)։— Զի իշ-
խանութիւն՝ որ յԱստուծոյ է, զօրութիւն
ունի մեղաց թողութեան, և ախտաժեշտաց
առողջութեան, և դիւաց հայածման ի
մարդկանէ։ Զի զօր Աստուած կարգէ,
զգործ Աստուծոյ գործէ շնորհօքն Քրիս-
տոսի... «Զի հրեշտակ Տեառն Ամենա-
կալի է (ասէ մարգարէն Մաղ. Բ. 7), և
ի բերանոյ նորա օրէնք հայցեն»։ (Յաճ.
Ճառ Ի)։— Հետեւաբար, Ս. Գրոց աշխարս-
նորէն ու դժուարիմաց գրուածներն՝ «Զոր
անուսքն ու յողորդքն կամեցօրէն», որ-
պէս և զամենայն իսկ գիրս առ իւրեանց
անձանցն կորուստ»։ (Բ. Կաթ. Գ. 16).
մեկնելու և ուսուցանելու իրականաբար պաշ-
տօնն ու օրէնքներ սահմանելով հաւատաց-
եալները հովուելու ու առաջնորդելու ան-
բռնաբարելի իշխանութիւնը՝ ուղղակի Քր-
իստոսի ձեռօք միայն և միայն Եկեղեցւոյ
շնորհուած ըլլալով, առանց անոր իրաւա-
բանութեան բովէն անցնել ու պտուելու,
հրապարակ ելած Ս. Գրոց ո՛ր և է քմածին
ու մոլոր մեկնութիւն կամ վարդապետու-
թիւն, իբրեւ ո՛չ աստուածային՝ մասապեր
նկատուելով, Եկեղեցին այսպիսի պարա-
գաներու ատեն, իբրեւ ճշմարիտ աւան-
դապահ Աստուածաշունչ Գրոց ու Աւան-
դութեան, զանոնք քմածին մեկնութիւն-
ներով խեղաթիւրել յանդգնողները կը ջա-
նայ նախ՝ ուսուցանելով զէպի ճշմարտու-
թիւն առաջնորդել, յետոյ լըջօրէն խրա-
տել, հուսկ ուրեմն՝ անաստողներն ու ի-
րենց պիղծ աղանդները դատել ու դատա-
պարտել՝ ըստ հրամանին Քրիստոսի թէ՛
«Ապա թէ՛ Եկեղեցւոյն ո՛չ լուիցէ, եղի-
ցի քեզ իբրեւ զհեթանոսն և զաւաճաւոր»
(Մատթ. ԺԸ. 17)։ Եւ այս շատ իրաւամբ,
որովհետեւ առանց Ս. Հոգիէն լուսաւոր-
ուելու, անկարելի է որ Եկեղեցի մը ա-
ռանց մոլոր վարդապետութեան մէջ իյ-
նայու, Ս. Հոգիէն ներշնչեալ հեղինակ-
ներէ գրուած և կամ բերանացի աւանդ-
ուած հաւատոյ ճշմարտութիւն մը՝ կարե-
նայ նոյնութեամբ ու ճշգրիտ կերպով ու-
սուցանել հաւատացեալ ժողովրդեան, զի
«Ոչ կարէ կոյր կուրի առաջնորդել, ապա
թէ ոչ, երկուքն եւս անկանին ի խորիս-
րաւ»։ Առաքեալն ալ, այս ամենը ի նկա-
տի աւանդով, այդպիսի նոր աղանդաւոր-
ներուն համար անաբիտաներ կը կարգա-
րակելով. «Այլ թէ մեք, կամ հրեշտակք
յերկնից աւետարանեցնէ ձեզ աւելի քան
զոր աւետարանեցանք ձեզ, նպուեալ լի-
ցի»։ (Գաղ. Ա. 8)։ Արդ՝ վերջացնելէ
յառաջ, հարկ կը համարիմ հոս աւելցնել
նաեւ Ս. Ներսէս Շնորհալիի Յամայք գը-
րած թղթովը, իր աղականներուն՝ դե-
ղեցիկ աշխարհութեամբ մը տուած խրա-
տին սա հետեւեալ հատուածը թէ, «Լաւ
էր նոցա ո՛չ բնաւ ճանաչել զգիրս, այլ
կեալ անմեղութեամբ ընդ տղէտս և ո՛չ
կորնչել. քան թէ մոլոր գիտութեամբ ան-
կանել ի վիճի կորստեան»։ (Թուղթ Ծպ.
Իեթր. էջ 232)։

ՄԵՍՐՈՊ ՔՀՆ. ԱԶԱՏԻԿԵԱՆ

ՅԱԽՈՒԹ ԲԱԺԱՆՈՒՄ ՍԸ

«Մեմուռա»ի պատուարժան ընթերցողք
կրնան յիշել թէ ասից քանի մը շաբաթ
առաջ հրատարակուած դպրոցական հան-
դէսներու վրայ տեղեկագրի մը մէջ ի՞նչ
խոստմնալից տպագրայ մը կը գուշակուէր
Քարբեղի Հայ-Կաթողիկէ երկսեռ վար-
ժարանաց համար։ Դպրոցական տարւոյ մը
ամփոփ չըջանին մէջ, այն գնահատելի
յառաջդիմութիւնն, զոր ունեցան սոյն
կրթական յարկերն, շնորհիւ թեմիս Վիճա-
կաւոր Արհ. Ստեփան Եպիս. Իսրայէլեա-
նի բարձր հովանոյն և Վեր. Հ. Թադէոս
Թոմասնեանի տեսչութեան և հովորու-
թեան ներքեւ. այս յառաջդիմութիւնը
աներկբայիկ ապացոյց մըն էր մեզի հա-
մար և անտարակուսելի գուշակութիւն մը՝

այն հակադրալ դարգացման զօր պիտի
ունենային յաջորդ չըջաններուն մէջ, քա-
նի որ այն առաջին տարեշրջանը կրնանք
ըսել թէ լոկ փորձ մը եղաւ յիշեալ Վեր.
Հօր համար և հաջիւ կը բաւէր միջավայ-
րին յառաջդիմութեան ամենէն յարմար
միջոցներն հասկնալու, զանոնք յետոյ ա-
ւելի ձեռնհասութեամբ և փորձառութեամբ
ի գործ դնել կարող ըլլալու համար։

Թեմիս Արհ. Վիճակաւորը, որ այնչափ
խնամք կը տանի կրթական գործին, իրեն
ամէն կերպով համամիտ և գաղափարակից
օգնական մը գտեր էր յանձին Վեր. Հ. Թա-
դէոս Թոմասնեանի, որ Վիեննայի Միսի-
թարեանց բազմաբղիւն Ուխտիս պատուար-
ժան անդամներէն մին է, և արդէն յա-
ջորդ տարեշրջանին համար նորանոր ծրա-
գիրներ կը պատրաստուէին, երբ յանկարծ
անակնկալ հրաման մը եկաւ, այս ապա-
գայի խորհուրդներն ընդհատեց։

Միսիթարեան Միաբանութեան Արհ.
Աբրահայրը նոր պաշտօն մը կը յանձնէր
Վեր. Հ. Թ. Թոմասնեանի, այս է Տբա-
պիզոնի Միսիթարեան վարժարանին Մե-
ծաւորութեան և Տեսչութեան պաշտօնը։
Հնազանդութեան ձայնին մակի ընկու հա-
մար էր միայն որ Վեր. Հայրը կը համա-
կերպէր զինքը իւր ծննդավայրէն հեռա-
ցնող այս հրամանին, ինչպէս որ ինքն
հրապարակաւ ծանոյց։

Ս. Աստուածածնայ վերափոխման Կի-
րակին էր որ տեղւոյս Հայ-Կաթողիկէ Ժա-
ղովրդեան ուղղած վերջին խրատականի
մը մէջ, բնաբան առնելով տօնին յարմար
այս խօսքերը «Եղիցի ինձ ըստ բանի ջուռն»,
համակամութեան վրայ խօսեցաւ և իւր
«Միւսք բարեաւանդներն բռնէ յետոյ, յայ-
տարարեց թէ Մեծաւորներու հրամանին
հնազանդ գտնուելու համար էր լոկ որ կը
թողուր Մեզիքէն և ակամայ կը հեռանար
անկից։

Եւ ահա քանի մը օր առաջ Վեր. Հայ-
րը կը մեկնէր Արհ. Վիճակաւորին, իբր.
Վարդապետաց և Ժողովրդեան անկեղծ
շնորհաւորութիւններն և ջերմ բարեմաղ-
թութիւններն ընդունելով և խոստանալով
չմոռնալ իւր ծննդավայրը, որուն սէրը իւր
սրտին մէջ աւելի եւս արծարծեր էր այս
անցեալ տարին հոս անցընելով։

Մենք ալ կը շնորհաւորենք Վեր. Հօր
նոր պաշտօնը, մաղթելով որ Բարձ-
րելոյն բազուկը իրեն աջակից և զօրակից
ըլլայ։

Բաջայոյս եւք թէ Միսիթարեանց բազ-
մալաստակ Միաբանութիւնը, չմոռնալով
իւր պատուարժան անդամներէն մէկուն
Մեզիքէն մէջ ձգած ուսումնական նոր
ծրագրի մը հիմնարկութիւնը, անոր վրայ
կանգնուելիք չէնք թերի չպիտի թողու
և Վեր. Հ. Թոմասնեանի յաջորդ ի գլուխ
հանէ։ Ամէն կերպով կրնամ վստահեցնել
թէ այս կը փախաքի Քարբեղի Արհ. Վի-
ճակաւորը իւր համայն կորովը, ինչպէս
նաեւ ընդհանուր ժողովուրդը։ Այս կը
յուսանք ամէնքին ալ Միսիթարեան Միա-
բանութեանն, սրուն արդունքներն և օգ-
տալատ գործերը աւելի մօտէն գնահատե-
լու առիթն ունեցանք այս տարուան մէջ։

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐ

Մեզիքէ, 29 Օգոստոս ն. տ. 1907

ԿԻՍԹՐԻԳԻՍԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Գաղթէօյոյ Ս. Լուսն քիլիսէսի Մեծ-
Ժողովրդապետի Գեր. Անտոն Վ. Իսկէն-
տէրեան, Կ-Բաթրիգ ըրեթպ. էջք. հազ-
րէթլէրինին մէջգուշակելիլլէ, պէրայը զի-
եարէթ, Բոմեա աղիւթթ իթմիշ տիւր։
* * * Արիւրէն չէրիմիլլէ կէլիւն օլան Վի-
էնա Միսիթարեան թարիգաթընը Աթո-
ռակալը Թոռուեան Գերց. Հ. Թադէոս
Թագալիլը Աբրայը զիւտրէթ զլիւրնտաւ

—Թայրս զազէթաւ, Ինկիլէթրանը
Պահրը Սէֆիտ տունանմաւ զօմանտան
ամիրալ Սըր Զարլս Տրիւրինին կէշէնտ
Տէրխասատէթէ կէլմիշ օլմաւնտան պահա
լա, պու զիհարէթին վէ Թարաֆը Կազրէ

Թը Բառախաչախաչն ամբարտաճախաչն
կէօսմէրէրէն իւրիֆաթը մասնաւորէն
տէվէթի Սելիէ իւր իրիկիւնը պէտքէն
տէքի միւստէպաթը տօսթանէն տէվամ
վէ պազաւորն եւնի պիր տէլիլ օրտու
զուրն եազմը տըր :

—Պա իրաւտէի տէնիէ ուն , աղնամ վէ
օտուէն քէօմիւր շազգընտա ինքաի միւզա
քէրէյէ մէմուրէն , Պապը Սելիտէ , Տախիլիէ
նազըրը Մէմուրէն բաշա շազգէթէրին
թանթըր ըրեաւտէթիտէ , Մէմուրիֆ նազըրը ,
Բուսուսաթ վէ Շէնթըր էմիւրէրի Հասան
Ֆէնթի վէ Բէշիւ բաշապար շազարաթըրլա
Օրման շէնթիթը ֆէնթիլէ ըշիւի Նազիմ
պէյ շազգէթէրին տէն միւրէքքէպ օլալազ
թէշքիլ օլունան գօմթիւնա՝ Օրման , Մա
տէն վէ Ջիրապի նազըրը Սելիմ Մէշնամ
բաշա , Մալիէ նէզարէթի միւրէթէպը Բա
ղապ պէյ վէ Տէրիսաւտէթ թիճարէթ օ
տապըր ըշիւի էվէլի Սպուտէ ֆէնթիպա
տէ Մէշնամէ պէյ շազարաթըրն տախի
իճարի մէմուրիլէթիլի խուսուսընա իրա
տէի տէնիէ շէնթիսաթըր օլմալլէ , էվէլի
քի կիւն գօմթիւնըն իճթիւնընտա միւ
շարիլէշիւն շազարաթըր շազըր պուլուն
մըշապ տըր : Պու իճթիւնաւ , պազըր վի
լայէթիլտէն պուլապ վէ ուն իւր աղնամ
նազըրնտա պա իւրէլիպաֆ իսթիւնիլէն մա
լիւնամ վէ միւրթալաթա տալիլ կէլմիլ
օլան ճէվապաթաթէլիլ իւզէրինէ միւզաթէ
րաթ ճէրէնան իսթիլ տըր :

Գօմթիւն , պու կիւն իւրաթ ապուր
իճթիւնա իսթիլ տըր :

—Գաթիլմիւն վալիսի Նազիմ բաշա
նազըրէթիլ մէշգուսէն Տէրիսաւտէթի էլ
լիւրէք , տօլլուսա Մապէյն Հիւսնաթիւն
պիւրաթիւն , տըրը ուպուսիլէթ իլլիմիլ
տըր :

—Իրան տէֆիլի թարաֆընտան կէշէն
կիւն Մըշաթ իրաթիլիլն շէրէթիլն պիր
գիւսաթիլ վիւրիւր տըր : Պու գիւսաթիլ
տէ իրաթիլ միւշարիլէշիլն միւսմաթաթա
րը վէ տէֆարէթիլն էրքեանը շազըր պու
լունմըշապ տըր :

—Էմիլիլն տաթաթը վէգիւսաթըրլա
Ջիրապի պանգաթը Տէրիսաւտէթ միւշ
նազաթը շիւպէ մէմուր Մուսթաֆա Հաթ
քը էֆ . թալիլի իսթիլ տըր :

—Ջիրապիլն թէրաթըրն տէմաթ
օլմաթ իւզրէ , Տէրիսաւտէթի միւստաթ
պիր մաշէլիլն , վիլաթիլն Շանանէ մաշ
ուսթիլն մաթաթա պիր սէրիլ քիւշաթը
իլլի թիճարէթ նէզարէթիլն տէն միւսաւտէ
իսթէլիլմիլ օլմաթլէ , պու պապաթէ Տէրի
սաւտէթ թիճարէթ օտաթը շէնթիլիլն
միւթալէաթ սօրուլմը տըր :

—Պու տէնէ Մաթ իսթիլտաթընտան
շիւսիլէ դաթաթ իւզիւտէն շէնթիլմիլ
40,000 չէքի օտուէն վէ 4,500,000 օգգա
քէօմիւր , Գաթաթաթան 75,000 չէքի օ
տուէն , Գաթաթէթաթ 152,000 օգգա քէօ
միւր , Շիլէտէն 41,000 չէքի օտուէն վէ
350,000 օգգա քէօմիւր կէլմիլ տըր :

—Սալմըլէ իլլիլն վիւրիլն թէգըրիլէր
դաթիլն ճիւլի պէտէլիլ վէմիլմիլն տէն
նի , պիր թաթիլն աճմիլ վէ չօմուք կիւլի
քիւսէլիլն մէշքիլն թէգըրիլէն ալա
պիւսիլքէրիլն վէ պու երգաթէն գալաթիլ
վազու պուլաթընըր «Ա. շէրալա» իս
գաթաթ , շէր իսթիլիլն տալմըլէ թէգըր
իլլի վիւրիլմիլն տէն , վէ պէտէլիլն տը
թըրլաթըր թէգըրիլ իսթիլ :

—Բուսուսաթ շիւք իսթիլ գօլիւր ,
Մաճարաթիլն վէ Բուսուսաթա տալիլն օլ
րալէթ իսթիլ օլտուլլնտան , պա իրաթիլ
տէնիէ թէլապաթիլն թէլապաթիլն իսթիլ
իսթիլն թէլապաթիլն օլունմը տըր : Էգթիւմ
լէ շէնթիլմիլ օգգաթըրըն թէլապաթիլն վէ
աճիւր շիւքիլն սըշէտէն , էրգաթա , իշ
կիւրէթ , մէլլէլէրէ , իսթիլաթա վէ պիւրաթ
օտաթըրնա՝ շէր վաթըրտան զիւսաթ աթգ
աթ օլունմաթ , վէ պուլաթըն սըգ սըգ
կէլլիլն , ֆալաթ քէլաթըն իւզաթիլն
վէ գաթաթը , տաթ երգիլն , պաթըրն
ըրմաթըն միւսաւտէ իսթիլմիլն Տէ
վաթիլն պիւրիլն էլ էր ու իշաթ օլունմը
տըր : իսթիլաթըր մաշէլիլն մաթիլա

դաթէն իսթիլն իսթիլն իշաթ , իսթիլն
մաթիլաթըրն տաթիլն շալմ միւքիլն
լէթտէ պուլունտաթըրմաթ տաթիլ իսթիլ
օլունմը տըր :

—Շաթիլէր իլլէ գաթաթիլնա շազըրնտա
թէլապաթիլն իսթիլն իսթիլն իսթիլն
իւզրէ , Տօլլէ . Ջիրաթէրէ էֆ շիլն թաշիլ
ըրեաւտէթիտէ պիր շէնթիլն սըշէլիլ Սի
նօպա տալմիլն իսթիլն տըր :

Բուսուսաթ Սաթաթ , Սաթաթիլ ,
Աթաթըրնա էլալէթիլն վալա վէ Վիւ
թիւլ նէշիլն ճիւրաթըր պուլաթըր աթաթ
իսթիլն տէն վէ սօն իսթիլն տէն նէգաթէն ,
Նիւթիլն իսթիլն տաթիլն իսթիլաթ
իսթիլն իսթիլն տէն տէն օլունմաթ տըր :
—Բուսուսաթ շիւքիլն գօլիւրն սիւրա
լէթիլն մէն իլլիլն շաթաթաթա թէլապաթիլ
իսթիլն իսթիլն տէն տէն տըր :

—Սիւրաթիլն Մաթիլն գաթիլն տէն
տէ , տաթիլն Շանանէ իլլէ 8 քիւրիլն միւ
րէքքէպ պիր էշգըրա ֆըրգաթ պէշիլն
միւսաթիլն վազու պուլաթաթ , իւշ էշգը
րա իլլէ իլլիլն Բաթաթ իլլէթ օլունմ վէ
պիր շաթը եաթաթիլն տըր : Ֆիւրաթ իսթիլ
տիլէր էշգըրա թաթաթիլ օլունմաթաթ
տըր :

—Սօն ֆուրթիլն տաթաթ զաթը օլունմ
օլան իւզաթիլն տաթ թաթիլն տաթ իւշ
րաթիլն պաթիլն տաթիլն կէլմիլն տէն
նաթ մաշէլլաթ վէ Սիլն տաթ թաթիլն տաթ
շիւ Հաթաթաթաթ ըրթիլն էմիւրնտէ
պուլունմը տըր :

—Բէշիլն տաթաթ էմիւրնտէ գաթը օլունմ
աթաթ Սաթաթիլն տաթաթա շաթիլն գաթիլն
րա կէլէթէ , 4 իսթիլն տաթիլն տըր :

—Էնգաթիլն վազուիլն տաթաթըր
նաթիլն 23 տաթէթաթ , 10 իսթիլն վէ 2
պէլիլն տաթիլն տըր : Իլլէ թիլն էնգաթ
ալիլն տաթաթ միւրիլն օլունմաթ տըր :
Հաթիլն պիր իսթիլն տաթիլն տաթիլն
սիւրնտէն գաթաթաթ կէլմիլն տըր :

Միւշքիլն շաթիլն Բէթիլն տաթ մաշա
լէթիլն , Գաթիլն ճէլաթիլն տաթաթա
գաթ կիւրէթ վէ պիրաթիլն տաթիլն Վի
շէն ալաթիլն թաթիլն իսթիլն տաթաթ
պուլունմաթ վէ Բուս ճէլաթիլն տաթաթ
Հաթիլն Պաթիլն օլունմաթ Գաթիլն վէ Բաթիլն
միւրիլն տաթիլն օլունմաթ Գաթիլն տաթ
պաթիլն տաթ վէ երգիլն տաթիլն մաթ
թաթաթ պաթաթ վէ տաթիլն տաթաթ
նաթիլն գաթիլն իսթիլն տըր : Մէշքիլն
իլլէ տաթաթաթ թաթիլն 3 մէլլէր եթ
գըն օլան Հաթաթիլն Հաթիլն Անտիլն ա
ղաթիլն երգիլն մաթիլն տաթաթ թաթաթ
տան Գիւրիլն 200 իսթիլն իրաթիլն սի
կուրթիլն քաթիլն մաթաթաթ տաթիլն էշ
եթաթաթ պէրաթիլն տաթիլն տըր :

—Գաթիլն տաթ Օլունմաթ—Մուսա մաթաթ
իլլէն մաթիլն Մ . Ֆիլիլն Բրօգիլն նա
թիլն տաթ պիր , էվէլիլն կիւն տաթաթ
ըվէլիլն իլլէ քէլաթիլն թէլէթ իսթիլ
տըր : Իշպու տաթ գաթաթ տաթաթ օլունմ
ըր շաթիլն պիր իսթիլն տաթաթ իսթիլն օ
լունմաթ :

—Էվէլիլն կիւն Բիւշիլն—Չէլաթիլն
Գաթիլն տաթ մաթիլն իսթիլն վէ իսթիլն
նաթ իլլէ թաթաթ պէթիլն իսթիլն պիր
մաթաթաթաթ կիւրիլն , իսթիլն թիւքիլն
կիւրիլն իսթիլն իսթիլն սըգաթ վէ մէր
գաթիլն երգիլն տաթաթիլն , տաթիլն կի
տէրէք , ըվէլիլն իլլէ իլլիլն պիլիլն
տըր : Գաթիլն ֆիւրաթ իսթիլն տըր :

—Էվէլիլն տաթաթ տէնիլ Գաթիլն
իլլէն Մէթիլն տաթաթ պիր իսթիլն տաթ
կէթիլն , վէ մաթիլն իսթիլն , պիւ
շաթիլն , իսթիլն էնգաթիլն 22 տաթաթ
տաթաթ թէլաթաթ Գաթիլն տաթ թիլն
օլունմ վէ սօն ֆուրթիլն էնգաթիլն տաթ
օլունմաթաթ տաթաթ տըր :

—Ալաթիլն վիւրիլն տաթիլն էմիւրնտէ
թաթիլն Բիւրաթ ըրթաթիլն ճիւրաթիլն
մաթիլն Գաթիլն տաթ էրթիլն իսթիլն տաթ
օն գաթաթ սիւրաթ էշգըրա ճէլաթիլն կիւ
րէթ իսթիլն , մէլլէլն , էվէլիլն գաթաթ
իլլէր մաթաթիլն գաթաթ օլունմաթ շաթ
աթ , էշգըրաթ գաթիլն թիւքիլն մաթաթ
պիլն իսթիլն պաթիլն , վէ պուլաթ տա
նէր պիրիլն տաթիլն իսթիլն էրթիլն
քէլաթիլն թիւքիլն մաթաթիլն իսթիլն
էրթիլն էշգըրաթ գաթիլն իսթիլն տաթ
մէլլէլն իւզըրէն ֆիւրաթ իսթիլն տաթ
Մուսթիլն էշգըրաթ իլլէր իսթիլն տաթաթ
իսթիլն տըր :

ԱՆՎԱԼԸ ՀԱՎԱ

Տիւնքիլն օլունմաթ իլլէ ալունմաթ էնգաթիլն
տաթաթ Բուսիլն զաթիլն տաթաթ օլունմաթ
տըր :

Կէլլէն ճուսա իլլէրէն կիւնիւ Բուսա
նիլն շէր թաթաթիլն վէ պիլիլն տաթ
Պաթաթիլն իլլէ Տօլլուսաթա իսթիլն
ֆուրթիլն տաթ վազու պուլունմաթ տըր :
Ֆուրթիլն , Գաթաթիլն տաթիլն տաթիլն
գիւսաթ իսթիլն էմիւրնտէ իսթիլն Բուսիլն
գաթաթաթաթիլն Գաթիլն վաթաթ , ճուսաթ
իլլէրէն կիւնիւ տաթ կիւնիլն Բէթիլն
լէ վաթաթ օլունմաթ իլլէ , 10 տաթիլն կէ
վաթաթ օլունմաթիլն տաթ : Ֆուրթիլն
իսթիլն տաթիլն տաթաթ պիր գաթաթաթ
տաթ վէլլէրէք իլլէ , գաթիլն , ճուսաթիլն
նիլն պիր գաթիլն տաթիլն պաթաթաթ տըր :
Տէնիլն ալունմաթ ճուսաթ թաթաթաթ 15,000
ֆրանք գըլլէթիլն տաթ : Ֆուրթիլն էն
նաթաթաթ տաթաթ 3 թաթաթ կիւրէթ
թաթիլն տաթիլն ալունմաթ իսթիլն , վաթաթ
թաթաթիլն գաթաթաթաթաթ տըր :
Վաթաթաթ 150 գաթաթ էրթաթ պուլուն
մաթաթ իլլէ :

Պու տէնէ կաթ մէլլէթիլն ըլլէ ալունմաթ
իլլէրէք տըր : շէր թաթաթաթ սօլունմ իսթ
րաթիլն շիւք իսթիլն կաթաթաթաթաթ , սէլ
ֆիլլէրէք պուլունմաթիլն շէրէք ալունմաթ
իլլէրէք տաթաթաթաթաթ : Մօլլուք , Բրաթիլն
պիլիլն տաթաթ տաթաթ իսթիլն օլունմաթ ,
գըլ կիւրէք գաթաթաթ տըր : Սիլլիլն գաթ
աթաթիլն շէր թաթաթաթաթ ճուսա իլլէրէք
կիւնիւ տաթաթաթաթ գաթաթաթաթ կիւրէք
Բուսիլն տաթաթաթ տաթ գաթաթաթաթ
պէթաթ կէթիլն տաթիլն , վէ շէր իլլէր գըլ
մէլլէրէք ալունմաթ տըր :

ՊԱՆԿԻ ԹԱՐԱԿԻ

Վաթիլն 1907 Մեկաթ . 1[14տէ իսթիլն
պուլուն 35 Ն . իլլէ թաթաթիլն գաթաթաթաթ
վէ իլլէրէք Օլունմաթ 1[14տէ քէլիլն օլունմ
գաթաթաթ տաթիլն շրգաթ թաթաթաթիլն ,
էմիլն տաթաթ իլլէրէք Մեկաթ . 1[14տէ իսթիլն
իլլէ , Գաթաթաթ Օլունմաթ պանգաթ կիւ
րէքիլն , իսթաթաթաթ տաթաթաթ շէր կիւն ,
էլլէրէք էվէլիլն ալաթ . տաթիլն 10տէն էլ
լէտէն տաթաթ տաթ 2[12տէ գաթաթ վէ
ճուսաթաթ տաթ 10տէն էլլէրէք գաթ
աթ թէլէթիլն օլունմաթաթ 100տէ 4 ֆր
իլլէ Օլունմաթ Գաթաթաթ թաթաթաթաթ շա
թիլն իսթիլն իսթիլն օլունմաթ :

Նուսթիլն պաթաթաթաթ պիրիլն
պուլունմաթ օլունմաթ գաթաթաթաթ իսթիլն
օլունմաթ թաթաթաթաթ տաթաթ , ճուսաթիլն
նէ պիրէք մաթաթաթ վէլլէրէք , իլլէրէք մաթ

պուլն թաթիլն իրաթաթաթաթ օն կիւն
սօնաթ , պէրաթ թէլէթիլն , Գաթաթաթ Օլ
ունմաթ պանգաթաթ տաթաթաթաթ թաթաթ
գըլլէրէք : Տէրիսաթաթ 29 Օգո . 1907

ԳՐԵՏԻ ԼԻՍԵ

ՄԵՐՄԱՅԵՍԻ 250,000,000 ՖՐԱՆԿ
1907 Յուլիս 31 պիլլէրէք
ՄԱԹԻԼԻԿԱԹ

Սանաթաթ վէ պանգաթ
Լաթաթ նաթաթ 151,440,188 45
Ճիւրաթաթ 1,080,736,742 1
Բէթիլն վէ թէլլէրէք
Իլլէրէք օլունմաթաթաթ 366,717,571 29
Հիւսաթաթ ճարիլ 495,236,893 20
Հիւսաթ , պօն , թաթիլլաթ 8,556,141 16
վէ էնգաթ 35,000,000 —
Հիւսաթաթ միւրիլն էլլէրէք 27,913,533 77

Ֆր . 2,165,601,069 88

ՏԻԳՈՒՆԱԹ

Տէրաթիլն վէ ալունմաթ 707,241,181 43
Հիւսաթաթ ճարիլ 826,314,585 79
Գաթաթ իսթիլն օլունմաթ 126,864,212 12
Վաթաթ տէրաթիլն վէ պօն 43,883,635 71
Հիւսաթաթ միւրիլն էլլէրէք 86,297,454 83
Իսթիլն տաթաթ 125,000,000 —
Թէլլէրէք իսթիլն էլլէրէք 250,000,000 —

Ֆր . 2,165,601,069 88

Ալունմաթ տաթաթ օլունմաթ քաթաթ օլունմաթ

Մէլլէրէք իսթիլն ըլլէրէք
Մ . ՄԱԹԻԼԻԿԱԹ

Իսթիլն իսթիլն տաթաթ
մաթաթաթաթ մաթաթաթ
էՄ . ՖԱԹԻԼԻԿԱԹ , Պօն ՊՐԵՆԳԱԹ

ԳԱՆԱԹԱ ՊՈՐՍԱԹ

ԴՆ . ԲՐ .
Թէլլէրէք իսթիլն էնգաթ . ում . 101 6
Բուսիլն շրգաթաթաթ Ֆր . 162 25
Օլունմաթ իլլէրէք ի . Օ . 4 15
Տէրիս . Թաթաթաթ 8 80
» » թաթաթ Ֆր . 470
Բէթիլ 19 18
Տէրիսաթաթ ըրթիլն 435
Տէրաթ 317
Անտաթ շրգաթաթաթ գաթ . 17 10
» » թաթ . 517
ԱԳՁԵԼԻԼԻ ՖԻԼԻԿԱԹ
Օլունմաթ 100 զն . տաթ 12 25
Պէթաթ մէլլէրէք ֆաթաթ 107 25
Մէլլէրէք 100 20

Սանիլլէր իսթիլն վէ մաթաթ իսթիլն
ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՈՂԱՅԵՍ

Ի ՏԱՐԻ ԽԱՆԵ

Պէթաթաթաթ , Թաթաթաթ ճաթաթաթաթ Ն . 65

ՀԱՅԵՆՏԻՐԻ
ԱՐԴԻ
ՏՈՀՄԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵՆԷ
ԱՐՁԱԿ ԵՒ ՈՏԱՆԱԽՈՐ
ՄԻՋԻՆ ԵՒ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ԿԱՐԳԵՐՈՒ ԵՐԿՍԵՈՒ ԱՇԱԿԵՐՏԱՅ ՀԱՄԱՐ
ԱՇԱԿԱՆԱՍԻՐՅԵ
Ա. Վ. ՍԻՐՈՒՆԵԱՆ
Սոյն ընտիր Դասագիրքը կը ըստնալէն նշանաւոր հայ Դասագիրքի
եւ Բանաստեղծներու ամենագեղեցիկ արտաբերութիւնները , գրական —
քննադատական , դիցաբանական , գիտական , բանագիրական եւ այլ բազ
մապիսի հմտալից ծանօթութիւններով :
Չու Տոհմայիլն Դրականութեան թանգարան մ'ըլլալով սոյն դասա
գիրքն , այնպիսի ծրագրի մը հետեւողութեամբ շինուած է որ միւս նշան
ատեն պատշաճի նաեւ Հայերէն ձեռնարկն թարգմանութիւններ ընելու :
Այս նպատակաւ փորձառու Հայերէն գրած է բառերու եւ ասացումներու
մեծագոյն մասին ձեռնարկներն ալ ի գիւրտութիւն աշակերտաց :
ՈՒՅԻՆ ԱՍՏԻՆ Ունի Յաւանքաւ մը Տաղապահական Օրինաց վրայ ուր
Ուսուցիչ-Հայերէնալը , պարզ , կուռ ու համաօր կերպիւ կ'աւանդէ Ուս
նաւոր շինելու արուեստը բազմաթիւ օրինակներով :
Հայերէն կէտ նպատակի ունեցած է բոլորովին զանց ընել անոր
մէջէն թարգմանածոյ կտորներն , եւ աւելի կարեւոր տեղ մը տուած անթիւ
գրականութեան :
Գիրքը կը բաղկանայ 200է աւելի մեծադիր էջերէ , շքեղ թղթի վրայ
տպագրուած : Գինն է 6 Դիւ . եւ կը գտնուի բոլոր գրականատաք ըրով :
Մեծաքանակ զնոյներու կարեւոր զեղչ :
ԿԵԴՐՈՒՄԱՅՈՒՆ Կ. Պիլիս , Սուրբ Համոն , Սարգիս խան , 12 .
Պաթաթաթաթ Գրաթիլն :